

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

♦ ISAM.

مركز البحوث الإسلامية
وقف الديانة التركي

el-Müntekā min ismeti'l-enbiyâ

Nûreddin es-Sâbûnî
(ö. 580 h. / 1184 m.)

Tahkik
Mehmet Bulut

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları

Yayın No. 1116
İSAM Yayınları 149
Klasik Eserler Dizisi 10
© Her hakkı mahfuzdur.

el-MÜNTEKÂ min İSMETİ'L-ENBİYÂ

Nüreddin es-Sâbüni

Tahkik
Mehmet Bulut

el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ
TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM)
Tahkik Yayın Kurulu ilmf kontrolünde hazırlanmıştır.
İcadiye-Bağlarbaşı Cad. 38 Üsküdar/İstanbul
Tel. 0216. 474 08 50
www.isam.org.tr yayin@isam.org.tr

Yayın yönetmeni M. Suat Mertoglu
Yayın koordinasyon Erdal Cesar
İnceleme kısmı son okuma (Türkçe) Mustafa Demiray
Tashih (Türkçe) İsa Kayaalp, İsmail Özbilgin
Kapak Hasan Hüseyin Can
Yayın takip Sema Doğan

Eserin bu baskısı
TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM)
İkinci Klasik Dönem Projesi
kapsamında yayımlanmıştır.

Proje koordinatörü Tuncay Başoğlu

Bu kitap
Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin
03.12.2007 tarih ve 0314.P/023-03771 sayılı kararıyla basılmıştır.

Birinci Basım: Beyrut, 2013 m. / 1434 h.
Üçüncü Basım: İstanbul, Ekim 2022 m. / 1444 h.
ISBN 978-625-428-110-5

Yayın ve Dağıtım
TDV Yayın Matbaacılık ve Tic. İşl.
Ostim OSB Mahallesi, 1256 Caddesi, No. 11
Yenimahalle/Ankara
Tel. 0312. 354 91 31 Faks. 0312. 354 91 32
bilgi@tdv.com.tr
Sertifika No. 48058

Basım
İmak Ofset Basım Yayın Tic. ve San. Ltd. Şti.
Akçaburgaz Mh. 137. Sk. No:12
34522 Esenyurt / İstanbul
Tel. 0212. 444 62 18
Sertifika No. 45523

Nüreddin es-Sâbüni

el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ [المنتقى من عصمة الأنبياء] / Nüreddin es-Sâbüni ;
tahkik Mehmet Bulut. – 3. bs. – İstanbul ; Ankara : İslam Araştırmaları Merkezi
(İSAM) ; Türkiye Diyanet Vakfı, 2022.

28, 332 s. ; 24 cm. – (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları ; 1116. İSAM Yayınları ; 149.
Klasik Eserler Dizisi ; 10)

Dizin ve kaynakça var.
ISBN 978-625-428-110-5

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR • 7

ÖNSÖZ • 9

**NÜREDDİN es-SÂBŪNÎ ve el-MÜNTEKÂ
min İSMETİ'L-ENBİYÂ'SI • 11**

I. NÜREDDİN es-SÂBŪNÎ'NİN HAYATI ve ESERLERİ • 13

A. Hayatı • 13

B. İlmî Hayatı • 14

C. Eserleri • 16

1. *el-Bidâye* • 17

2. *el-Kifâye* • 18

3. *el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ* • 19

II. *el-Müntekâ min İSMETİ'L-ENBİYÂ* • 21

A. *el-Müntekâ*'nın Yazılmasındaki Maksat • 22

B. *el-Müntekâ*'nın Özellikleri ve Belli Başlı Konuları • 23

C. *el-Müntekâ*'nın Nüshaları • 24

D. Tahkikte Takip Edilen Usul • 25

KAYNAKÇA • 27

ÖNSÖZ

Allah'a hamd ve senâ, resulüne salât ve selâm ederiz. Yüce Allah, insanlara dünya ve âhîret mutlulukları için Hz. Muhammed'le İslâm dinini göndermiş ve başka bir dini kabul etmeyeceğini bildirmiştir.

İslâm dini iman, ibadet ve ahlâk temelleri üzerine kurulmuştur. İman bu temellerin başıdır. Mümin, iman esaslarını iyice öğrenmek ve istenilen şekilde inanmakla yükümlüdür. İman esaslarından birisi, "peygamberlere iman"dır. Mümin, peygamberlik kurumunun ne olduğunu, peygamberlerin ne gibi sıfatlara ve özelliklere sahip olmaları gerektiğini bilmelidir. Böylece vahye dair şüphelerden uzak kalmış olacaktır.

Peygamberlerin sıfatlarını, özellikle mâsum (günahsız) oluşlarını konu edinen kitaplar arasında Buharalı Mâtürîdî kelâmcılardan Nûreddin es-Sâbûnî'nin (ö. 580/1184) *el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ* adlı eserinin önemli bir yeri vardır. Sâbûnî bu kitabını, Ebü'l-Hüseyn Muhammed b. Yahyâ el-Beşâğarî'nin (IV./X. asır) halk arasında *İsmetü'l-enbiyâ* diye meşhur olan *Keşfü'l-gavâmuz fi ahvâli'l-enbiyâ* adlı eserini kısaltmak suretiyle yazmıştır. Arapça olarak yazılan ve daha ziyade peygamberlerle ilgili âyetlerin tefsiri ve açıklaması mahiyetinde olan bu eser "peygamberlerin ismeti" konusunda şimdiye kadar yazılanların en hacimli ve doyurucu olanıdır. Bu eserin de "tahkik" edilerek ilim âleminin yararlanmasına sunulması iyi bir çalışma olacaktır.

Sâbûnî'nin adı geçen eseriyle ilgili çalışmam Türkçe ve Arapça olmak üzere iki kısımdan oluşuyor. Türkçe kısmında Nûreddin es-Sâbûnî'yi, eserlerini ve özellikle *el-Müntekâ*'sını tanıtmaya çalıştım. *el-Müntekâ*'yı tahkikte takip ettiğim usulü açıkladım.

Arapça kısmında, Sâbûnî'nin *el-Müntekâ*'sının metni yer alıyor. Metinden önce Arapça olarak yazdığım "Giriş" kısmında Sâbûnî'yi, eserlerini, *el-Müntekâ*'yı tanıttım. *el-Müntekâ*'nın tahkikinde izlediğim metodu anlattım.

Bu kitabı baştan sona uzun bir emek vererek sabırla kontrol eden rahmetli Dr. İbrahim Fâris Harîrî hocama Allah'tan rahmet diliyorum. Kitabın tahkikini tavsiye eden, baştan sona tetkik ve tashih eden Prof. Dr. Bekir Topaloğlu hocama ve basımında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Prof. Dr. Mehmet Bulut
İzmir, 2012